

Järgnev juhendmaterjal kehtib järgmiste toodete ja tootegruppide kohta:

- teraskatuse profiilid (kivi profiil, kivi profiil Extra, TP20, TP15, TP45, Klassik, valtskatuse jt. õhukesest lehtterasest profileeritud katusekatted);
- vihmaveesüsteemid
- turvavahendid (redelid, käiguteed, lumetökked jms)
- õhukesest lehtterasest fassaadikatted (sandwichpaneelid, kassetid jms)
- sileplekk ja sileplekist toodetud käsiplekitooted

Värvkattega terastoodete hooldus peab tagama nende võimalikult pika eksploatatsiooni ja visuaalse esteetilisuse. **Peamised värvkatte omadusi mõjutavad tegurid on:**

- UV-kiirgus
- väävli-, lämmastiku- ja klooriühendid
- orgaanilised mõjurid (puulehed, sammal, okkad jms)
- mehaanilised kahjustused (kriimustused, mõlgid)
- eelpooltoodud tegurite koosmõju

Ekspluatatsiooni käigus tekkivad kahjustused ja soovitatavalt perioodiliselt teostatavad protseduurid värvkattega terastoodete hooldusel on:**1. Regulaarne mustuse ja prahi eemaldamine**

Katuselt ja vihmaveerennidest on soovitatav eemaldada sinna kogunenud sodi. Peamiselt on nendeks puulehed ja okkad. Kui tihti seda teha, sõltub hoone asukohast, teda ümbritsevast puude hulgast. Soovitatav on katus puhastada prahist vähemalt kord aastas, vajadusel tihedamini. Tavapäraselt eemaldab küll vihmavesi katusele kogunenud prahi, aga väiksemat orgaanikat (sammal jms) on raske pealiskaudsel vaatlemisel tuvastada. Saaste moodustab tsingiga kiirelt lahustuvad ühendid ja peamine korrosioonikaitse (tsingikiht) saab kahjustatud. Lisaks seob saaste vett, mis hoiab kahjustatud kohad pidevalt niisked ja hüppeliselt suureneb rooste tekkimise oht.

Kogunenud praht tuleks eemaldada:

- katuse siledalt pinnalt
- neeludest ja liitekohtadest
- vihmaveerennidest ja –torudest

2. Terastoodete pesemine

Määrduvad kohtade pesuks soovitame kasutada sooja vett ja pehmet harja. Võib kasutada ka survepesurit. Eriti määrduvad kohtade pesuks kasutada pesuaineid (nt. Panssaripesu, Peltipesu) vastavalt tootjapoolsele kasutusjuhisele. Lubatud on kasutada lokaalselt ka lakibensiini. Mistahes pesuaine kasutamisel on oluline katus ja muud puhastatavad pinnad hiljem loputada puhta veega. Agressiivsete kemikaalide kasutamisel võib pinnakatet ja tsingikihti pöördumatult kahjustada.

3. Lumekoormus

Suure lumekoormuse korral tuleb katuselt eemaldada liigne lumi, mis või kahjustada pöördumatult katuse lisatarvikuid (lumetökked, käiguteed, redelid, läbiviigud, luugid, ventilatsiooni korstnad, katuseaknad jpt.) ja saada ohuks hoone stabiilsusele.

Paigalduse käigus tekkivad võimalikud vigastused ja nende vältimine

- võimalikult lühike toodete ladustamisaeg (vt. toodete paigaldusjuhistes toodud nõudeid)
- paigaldusjuhistes toodud töövahendite kasutamine (mitte mingil juhul kasutada abrasiivseid lõikevahendeid nagu ketaslõikurid jms)
- lõikepuru kohene eemaldamine
- ebasobivate jalanõude kasutamine paigaldustöödel
- vältida mustuse sattumist katusele paigalduse käigus (liiv, muld jms abrasiivne materjal)
- tekkinud kriimustuste kohene parandamine parandusvärvidega. Juba roostetav koht tuleb puhastada liivapaberiga, kruntida ja värvida plekk-katuse värvidega. Kruntvärvi ulatuva kahjustuse korral võib kasutada aerosoole, tsingikihti läbiva kahjustuse korral kasutada plekk-katuse värve, värvides kahjustatud kohta vähemalt kaks korda.

- lõikeservade värvimine on oluline vaid mereäärses kliimas või eriti agressiivses tööstuskeskkonnas.

Väga tõsiste kahjustuste või katuse värvitooni muutmise soovide korral kasutada spetsiaalseid plekk-katuse värve, mille kasutamisel jälgida tootjapoolseid nõudeid ja juhiseid.

Pleekimine

Nähtavaid muudatusi terastoodete pinnakattes põhjustab peamiselt UV-kiirgus. Erinevused tulenevad ka pinnakatetest. Võimalikud nähtavad muutused ja soovitatav aeg ülevärvimiseks on toodud järgnevas tabelis.

- polüester ja mattpolüester 15-20a. peale paigaldust
- pural 15-25a.
- PVDF 20-30a.
- PVC 15-20a.

Pleekimine on paljude tegurite koosmõjus väga erinev. Sõltub katuse päiksele avatusest, katuse toonist (tumedad toonid pleegivad kiiremini kui heledad). Katuse värvimisel saavutatakse tänapäevasele teraskatusele sõltumata pinnakattest eluiga 50 ja enam aastat. Originaalse kattega terastooted kestavad sõltuvad pinnakattest ja keskkonnatingimustest 25-50 aastat. Vihmaveesüsteemide korral toimub amortiseerumine kiiremini.

Pulbervärvitud tooted ja nende hooldus

Pulbervärvituna tarnitakse peamiselt turvatooteid – redelid, käiguteed, torulumetõkked. Nende hoolduseks piisab nende puhastamisest sooja vee ja pehme harjaga. Kriimustused parandada parandusvärvidega.

Kinnitusvahendite kontroll

Kontrollida tuleks kinnitustarvikute (kruvid, poldid-mutrid) seisukorda visuaalselt. Roostes või muul moel kahjustatud kinnitusvahendid asendada uutega. Mitte pingul olevad kinnitusvahendid pingutada (kruvid kipuvad joonpaisumisega ajapikku lahti tulema). Vajadusel teha värviparandusi.

Vihmaveesüsteemide kontroll

Rennidel jälgida ummistuste ja sodi kogunemist, regulaarselt puhastada vastavalt vajadusele. Kontrollida rennide liitekohtade hermeetilisust, neetide jms kinnitusvahendite olemasolu ja seisukorda. Kui liitekohad ei pea vett, tuleb needid lahti puurida, jätkukoht korrektselt silikoonida ja kinnitada suuremate neetidega. Võimalikud roostekahjustused puhastada, kruntida ja värvida. Praktiliselt on see üsna keeruline ülesanne, kuna vihmaveesüsteem on üks tervik, mille osadeks võtmine võib rikkuda kogu süsteemi töö. Seetõttu on mõnikord asjakohane asendada riknenud tooted uutega.

Renniotsad kontrollida läbijooksude osas, vajadusel silikoonida.

Vihmaveetorud kontrollida ummistuste osas, vajadusel ummistus likvideerida. Kontrollida ka torude omavahelisi jätkukohti, vajadusel kasutada neetimist.

Rennide ummistumist lehtede jm sodiga ei soovita takistada võrkudega, kuna see korjab sodi võrgule ja niimoodi ei jõua vesi üldse rennidesse ning vihmaveesüsteem muutub kiirelt kasutuks.

Valtskatustel kasutatav katusepealne renn tuleb puhastada regulaarselt sinnakogunenud prahist, vajadusel puhastada paakunud mustusest (vt.terastoodete pesemine).